

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 19 oktober 2023
Ons kenmerk 42/5.1/2023001170
Behandeld door team thema Financiën, Planning en Control
Onderwerp: Beantwoording technische vragen over de Begroting 2024

Geachte voorzitter/leden,

Voorafgaand aan de behandeling van de Begroting 2024 zijn de Statenfracties in de gelegenheid gesteld om schriftelijk financieel-technische vragen over de Begroting 2024 te stellen. Door de fracties van het CDA, de PvdA, D66, de Partij voor de Dieren, de VVD, Volt, de SP en JA21 zijn vragen gesteld.

Voor de beantwoording van de vragen verwijzen wij naar de bijlage bij deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Bijlage Technische vragen
wa.coll.

Beantwoording technische vragen Begroting 2024

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	1	<p>Beleidsbrief uit Statenstuk 2023-127 Advies nr. 5 en Toelichting In hoeverre past de nieuw te vormen reserve bij de in de Nota reserves en voorzieningen provincie Drenthe 2020, zeker nu deze met stand 0 begint? Geldt hier geen minimum?</p>	<p>In hoofdstuk 1 van de nota reserves en voorziening zijn de verschillende functies van een reserve weergegeven. De Reserve wettelijke boscompensatie heeft een spaar- en bestedingsfunctie, zoals genoemd onder 1.1a in de eerdergenoemde nota. Daarnaast is het conform de nota noodzakelijk om het zgn. format instelling reserves (en voorzieningen) te vullen. Dit vindt u terug op pagina 6 van het Statenstuk 2023-127. In hoofdstuk 2.1.7 van de nota is de minimum omvang van het instellen van een reserve genoemd ter hoogte van € 500.000,--. Op dit moment is nog geen sprake van een storting in de reserve, maar wordt deze wel alvast ingesteld om een eerste storting te kunnen doen bij de 1e Actualisatie 2024. Dan is ook pas bekend om welk bedrag vanuit 2023 overgeheveld kan worden. Gezien de aard en bestedingsdoel van de reserve, en het feit dat op grond van de nota (hfst 2.1.2) een reserve alleen ingesteld kan worden bij de voorjaarsnota of begroting ligt daarom om praktische redenen het voorstel in de huidige vorm voor.</p>
CDA	2	<p>6.1. Kunt u de laatste zin verduidelijken met een voorbeeld? Heeft dit ook een relatie met bijv. de subsidie die recent is vastgesteld en geaccordeerd voor CuRe?</p>	<p>Onze begrotingssubsidies zijn in de Begroting 2024 opgenomen in de overzichten op de pagina's 259 t/m 269. Een voorbeeld van een begrotingssubsidie is de boekjaarsubsidie aan Stichting Drents Museum. De naam van de subsidieontvanger en het maximale subsidiebedrag staan dan op de begroting vermeld. Een instelling die op de begroting staat, kan maximaal het bedrag ontvangen dat voor deze instelling op de begroting is gereserveerd. Naast begrotingssubsidies kennen we ook subsidies met een incidentele grondslag. Deze subsidies staan niet op de begroting vermeld. De subsidie aan CuRe is hier een voorbeeld van.</p>
CDA	3	<p>PS Wijziging GS08 Bijstelling primitieve Begroting 2024 (8e wijziging van de Begroting 2023)</p>	

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		B01 Hoe hoog is de bijdrage aan het OV Bureau en de Vechtdallijnen, gesplitst, over de jaren 2023 tot en met 2027?	Voor de jaren 2023 t/m 2027 zijn de begrote kosten voor het OV-bureau respectievelijk € 23,8 miljoen, € 25,7 miljoen, € 26,8 miljoen, € 28 miljoen en € 28,3 miljoen en voor de Vechtdallijnen respectievelijk € 3,1 miljoen, € 3,2 miljoen, € 3,4 miljoen, € 3,6 miljoen en € 3,8 miljoen.
CDA	4	B05 Hoe hoog zijn de indexen voor de jaren 2024 tot en met 2027 voor de verschillende hieronder genoemde subsidies? Graag per subsidie, indien afwijkend.	Zie pagina 224 van de Begroting 2024. Hier staat de indexatie per jaar vermeld. Deze indexatie geldt voor alle betreffende instellingen, waarbij in de overzichten op pagina 259 t/m 266 in de kolom indexeren "Ja" is ingevuld. De subsidies op pagina 267 t/m 269 worden niet geïndexeerd.
CDA	5	B10 Eerder is verschillende keren en door diverse partijen gevraagd en verzocht dergelijke voorstellen niet als begrotingswijzigingen, maar via een apart statenvoorstel bij PS in te dienen. Waarom wordt, wederom, hier geen apart statenvoorstel, inclusief onderbouwing, voor gemaakt? Kunt u een onderbouwing geven van het hier genoemde bedrag?	Het betreft hier een reservering. Uitgangspunt voor provinciale financiële inzet voor Koningsdag is dat wij het voornemen hebben het bedrag dat Emmen beschikbaar gaat stellen te matchen tot een max. van 1 miljoen. Hier hebben we alvast rekening mee gehouden in onze begroting. Het bedrag van 1 miljoen is gebaseerd op ervaringen van Koningsdagvieringen in voorgaande jaren in vergelijkbare gemeenten als Emmen. De gemeente Emmen is de komende tijd bezig het programma uit te werken inclusief financiële onderbouwing, op basis daarvan wordt een beslissing genomen.
CDA	6	B11 Waarom vindt hier geen verrekening plaats met althans een deel van de knelpuntenpot indexering inkoopbudgetten, die ook hiervoor is gevormd?	Omdat de verrekening/afwikkeling via de reserve verloopt, verloopt die niet ook nog via de knelpuntenpot indexering.
CDA	7	B11 Er wordt verwacht dat de Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen ultimo 2026 naar nul gaat. Wat zijn de maatregelen om ervoor te zorgen dat deze reserve op peil komt en	Het is voorstelbaar dat het financiële plaatje deze vraag oproept. Echter, de reserve is een soort egalatievoorziening en heeft een communicerende vaten werking met het MJOP. Overschotten uit het MJOP worden toegevoegd aan de reserve en eventuele tekorten worden daar uit gedekt. Dat de reserve ultimo 2026 op nihil staat is geen risico aangezien er dan een financieel herzien MJOP ligt waarin in de dekking wordt voorzien.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord																												
		toekomstbestendig blijft? En wat zijn de (financiële) risico's wanneer dit niet plaatsvindt?																													
CDA	8	<p>Begroting 2024</p> <p>Pag. 6 financieel meerjarenperspectief</p> <p>Begrijpen wij goed, dat voor 2024 totaal 13,65 mio beschikbaar is uit de voorliggende begroting voor nieuw beleid, mits er geen wijzigingen komen in bestaand beleid met financiële consequenties? Of vallen er ook nog financiën vrij omdat per 1-1-2024 in principe beleid wordt beëindigd? En er zou natuurlijk nieuw beleid kunnen worden geformuleerd ten laste van de financieringsreserve, toch?</p>	<p>Op pagina 6 is de gezamenlijke actuele stand (ten tijde van het opstellen van de begroting 2024) van de vrije bestedingsruimte, knelpuntenpot indexering en post onvoorzien weergegeven ter hoogte van € 13.650.527,--. Voor deze beschikbare middelen is in de begroting 2024 geen beleidsbestemming opgenomen. De stand is actueel waar het beleidsgelden betreft.</p> <p>De financieringsreserve is formeel een bestemmingsreserve, maar in haar aard een algemene reserve. Deze kan daarmee dienen als algemeen incidenteel dekkingsmiddel.</p>																												
CDA	9	<p>Pag. 6 stelpost knelpuntenpot</p> <p>Kunt u het jaarlijkse verloop van deze pot weergeven vanaf de vorming tot en met 2027?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Knelpuntenpot indexering</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroot bij aanvang Begr. 2022</td> <td>€ 4.105.153</td> <td>€ 6.139.545</td> <td>€ 4.705.250</td> <td>€ 5.046.025</td> <td>€ 5.963.631</td> <td>€ 5.963.631</td> </tr> <tr> <td>Resterend</td> <td></td> <td>€ 4.680.613</td> <td>€ 3.286.631</td> <td>€ 3.627.406</td> <td>€ 4.545.012</td> <td>€ 5.699.304</td> </tr> <tr> <td>Benut</td> <td>€ 686.000</td> <td>€ 1.458.932</td> <td>€ 1.418.619</td> <td>€ 1.418.619</td> <td>€ 1.418.619</td> <td>€ 264.327</td> </tr> </tbody> </table>	Knelpuntenpot indexering	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Begroot bij aanvang Begr. 2022	€ 4.105.153	€ 6.139.545	€ 4.705.250	€ 5.046.025	€ 5.963.631	€ 5.963.631	Resterend		€ 4.680.613	€ 3.286.631	€ 3.627.406	€ 4.545.012	€ 5.699.304	Benut	€ 686.000	€ 1.458.932	€ 1.418.619	€ 1.418.619	€ 1.418.619	€ 264.327
Knelpuntenpot indexering	2022	2023	2024	2025	2026	2027																									
Begroot bij aanvang Begr. 2022	€ 4.105.153	€ 6.139.545	€ 4.705.250	€ 5.046.025	€ 5.963.631	€ 5.963.631																									
Resterend		€ 4.680.613	€ 3.286.631	€ 3.627.406	€ 4.545.012	€ 5.699.304																									
Benut	€ 686.000	€ 1.458.932	€ 1.418.619	€ 1.418.619	€ 1.418.619	€ 264.327																									
CDA	10	<p>Pag. 6 Stand Financieringsreserve</p> <p>Wij hebben altijd begrepen dat een resultaat van een boekjaar, na dotatie aan reserves, wordt toegevoegd aan de financieringsreserve. Waarom kent de financieringsreserve dan nu slechts een marginale vermeerdering (per saldo) terwijl er een resultaat over 2023 wordt verwacht van bijna 17.5 mio? Zie ook blz. 277. Er is verder geen mutatie gepland, maar dan toch wel verwacht?</p>	<p>Het resultaat van een boekjaar wordt bij de jaarstukken aan de Financieringsreserve toegevoegd. Eventueel wordt daar bij de 3^e Actualisatie al een voorschot op genomen. Bij de Begroting 2024 doen wij een dergelijk voorstel nog niet.</p>																												

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	11	Pag. 10 C Hoe is de (vrijval van de) knelpuntenpot indexering verwerkt in de financiële kerngegevens? Aanvullend: Waarom eindigt de vrije bestedingsruimte in 2023 (en volgende jaren) niet op een bedrag na vrijval van het jaarbedrag van deze knelpuntenpot?	Mede in verband met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne is bij de begroting 2023 met ingang van 2022 een structureel budget ingesteld voor prijsstijgingen, de knelpuntenpot indexering. In de 3 ^e actualisatie van de begroting 2022 hebben uw Staten besloten om € 3.419.513 van het onbenutte deel van de knelpuntenpot indexering toe te voegen aan de vrije bestedingsruimte. De bedragen in de tabel (pag. 6 Begroting) laten de actuele stand (begroting 2024) zien van het beschikbare bedrag van de knelpuntenpot. Vrijval of gebruik maken van de knelpuntenpot, betreft een wijziging van de begroting en is een bevoegdheid van PS. Na iedere begrotingswijziging wordt de actuele stand weergegeven. In de Begroting 2024 is nog niet uitgegaan van vrijval van de knelpuntenpot in de jaren 2023 en daarna. Overigens zijn wij voornemens in de 3 ^e Actualisatie 2023 aan uw Staten voor te stellen, de gehele knelpuntenpot aan de vrije bestedingsruimte toe te voegen en de knelpuntenpot als zodanig op te heffen.
CDA	12	Pag. 10 C Waarom is in 2023 en verder het saldo van de eerste drie regels 0 en niet gelijk aan het bedrag op regel 4, eventueel vermeerderd/verminderd met het bedrag op regel 5?	Het saldo van de eerste drie regels in de tabel is 0. 2023 als voorbeeld: Lasten: 462.543 Baten: 371.305 Verschil: 91.238 Het verschil tussen de baten en lasten is het saldo van de onttrekking aan de reserves op regel 3. Dit wordt gezien als baat in de begroting waardoor een ‘-’ wordt gebruikt. De getallen op regel vier en vijf zijn een verbijzondering van het bedrag op regel 1 en maken daar feitelijk deel van uit, ze moeten dus niet bij regel 1 worden opgeteld of daarvan worden afgetrokken.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	13	Pag. 10 C De uitkering provinciefonds kent in 2026 'slechts' een dip van 9 mio. Hoe kan het dan dat de vrije bestedingsruimte een veel groter gat (ruim 15,5 mio) laat zien? Welke baten en/of lasten lopen daarnaast 'uit de hand'?	De meerjarenbegroting is een resultante van de meerjarige raming van alle beleidsvelden van de provinciale organisatie. Dit betreft zowel de baten als de lasten. Of lasten "uit de hand lopen" is een politieke weging.
CDA	14	Pag. 10 C Uit de ontwikkeling t/m 2027 constateren wij dat we, met een afname van de bestemmingsreserves, waarmee we voorlopig nog het negatieve resultaat baten-lasten goed kunnen maken, toe gaan naar een evenwicht tussen lasten en baten in 2027 en een stabiele pot met bestemmingsreserves. Wat betekent dat voor de financiële investeringsmogelijkheden van de provincie in de komende jaren? Wat zijn de ambities en kunnen die financieel dan wel bekostigd worden?	Investeringsmogelijkheden houden geen één-op-één verband met de (omvang van de) reserves. De kapitaallasten van investeringen en eventueel aan te trekken financiering zullen moeten worden gedekt in de begroting. De staten stellen de ambities vast.
CDA	15	Pag. 23 Het lijkt erop dat de nummering van de doelstellingen onder 1.04 niet correct is. Dat lijkt eveneens te gelden voor de opsomming onder de kop 'Duitsland' onderaan op pag. 23. Kunt u aangeven hoe dit wel zou moeten?	De nummering is inderdaad niet helemaal correct. Het nummer van doelstelling 1.04 had 1.04.04 moeten zijn. Verder is er niets aan de hand.
CDA	16	Pag. 73 Wat mag deze beleidsopgave kosten? Hoe verklaart u dat u kunt werken aan beleidsopgave 4.02 zonder kosten in 2024?	Voor sommige beleidsopgaven geldt, dat hier alleen personele inzet plaatsvindt. Loonkosten worden verzameld in programma 7 en vervolgens wel toegerekend aan de verplichte taakgebieden volgens het BBV, maar ze worden niet verder aan de programma's doorberekend.
CDA	17	Pag. 144 Beleidsopgave: 8.02 Financiën	De vrije bestedingsruimte is het resultaat van baten en lasten na verrekening met de reserves. Om inzicht te houden in de vrije bestedingsruimte wordt deze

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		<p>Wij begrijpen niet dat u voor een lagere vrije bestedingsruimte de typering 'budget' gebruikt. De vrije bestedingsruimte is toch een resultante van baten en lasten? Kunt u dit uitleggen/toelichten? En kunt u aangeven hoe u dit bedrag heeft berekend?</p>	<p>post afzonderlijk opgevoerd in de begroting en worden alle wijzigingen die deze post raken, via een begrotingswijziging verwerkt. De vrije bestedingsruimte wordt één keer per jaar via de 3e actualisatie standaard bijgesteld en verrekend met de Reserve voor algemene doeleinden/Financieringsreserve.</p>
CDA	18	<p>Pag. 153 Opcenten motorrijtuigenbelasting In dit hoofdstuk staan nogal wat (financiële) ontwikkelingen geschetst voor de komende jaren. Wat nu zeker is, is dat volgens de huidige wet- en regelgeving de opbrengsten MRB zullen gaan stijgen (deels door de verlaging van de vrijstelling voor elektrische voertuigen, deels door de verlaging van de vermindering bij voertuigen met uitstoot). Er staat vermeld dat dit mogelijke ontwikkelingen zijn, maar dit is, bij het voortbestaan van de huidige wet- en regelgeving toch gewoon een feit? Waarom dan niet de verhoogde opbrengst via een redelijke (voorzichtige) raming verwerken in het meerjarenoverzicht? Is er dan zicht op dat dit niet doorgaat, kunt u dit concreet dan duiden? Heeft GS in dat kader ook beelden bij het mogelijk creëren van een provinciaal vriendelijker belastingtarief van beide 'soorten' auto's omdat dit positief zou kunnen bijdragen aan de (provinciale) milieudoelstellingen? Een andere, in onze ogen veel grotere, onzekerheid betreft het zogenaamde 'Betalen naar gebruik' en de gevolgen voor het eigen</p>	<p>De begroting moet, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) (art. 3), duidelijk en stelselmatig de omvang van alle geraamde baten en lasten en het saldo ervan weergeven. Over de verwerking van de baten wordt in de <i>Notitie Hoofddijnen BBV</i> aangegeven dat deze in de begroting en jaarrekening worden verwerkt indien is voldaan aan de criteria die horen bij het stelsel van baten en lasten, zoals toerekenen en voorzichtigheid. Het voorzichtigheidsprincipe geven wij als volgt vorm: De raming van de inkomsten uit de opcenten MRB is gebaseerd op het door Provinciale Staten vastgestelde opcententarieff en de gegevens over het autobestand en de samenstelling van dat autobestand zoals wij die in januari van het lopende jaar ontvangen. Ook in juli van elk jaar worden van de belastingdienst gegevens over het autobestand en de samenstelling daarvan ontvangen. Als die substantieel van de eerder ontvangen gegevens afwijken, kan een aanpassing van de al gemaakte ramingen aan Provinciale Staten voorgelegd worden. Doorgaans wordt dan uitgegaan van een raming op basis van het gemiddelde van de ramingen van januari en juli van het lopende jaar. Het beleidsvoornemen over Betalen naar gebruik heeft de afgelopen jaren geleid tot diverse studies. Naar de klimaateffecten, de belastinginkomsten, juridische en technische kwesties, mobiliteitsdoelstellingen en naar verdelingsvraagstukken (bijvoorbeeld tussen stad en platteland). Een definitieve vorm is niet gekozen. Drenthe heeft tot nu toe het standpunt ingenomen dat een combinatie van voertuigbelasting (op basis van gewicht) en kilometerheffing de voorkeur heeft, waarbij rekening wordt gehouden met regionale verschillen, zoals de</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		belastinggebied van de provincies. In deze begroting gaat u niet in op de mogelijke financiële effecten. Maar u bent zich hierop toch wel aan het voorbereiden? Het meerjarenoverzicht geeft hier ook alle aanleiding toe, gezien de verwachte tekorten. Kunt u ons de huidige stavaza en uw inspanningen schetsen?	afstand tot voorzieningen (meer km's) en de beschikbaarheid van een frequent OV. Met het Rijk is door het IPO gedeeld dat een ander belastinggebied netto geen gevolgen zou mogen hebben op de belastinginkomsten.
CDA	19	Pag. 162 en 163 Structurele exploitatieruimte Hoe is de verdrievoudiging te verklaren in de structurele exploitatieruimte in 2027 ten opzichte van 2026, terwijl de baten en lasten (blz. 10) bijna in evenwicht zijn en de reservemutaties minimaal zijn?	Structurele exploitatieruimte geeft aan in welke mate structurele lasten gedekt worden met structurele baten. De verdrievoudiging komt doordat het totaal aan structurele lasten begroot in 2027 lager is dan begroot in 2026.
CDA	20	Pag. 163 laatste alinea Onze fractie deelt de opgenomen conclusie van GS. Maar zij vraagt zich ook af of monitoring wel voldoende is. Wat is de gehanteerde grens waarbij bijsturen wenselijk/noodzakelijk wordt?	De wetgever heeft bewust geen normering opgelegd met betrekking tot de financiële kengetallen. Wij hanteren dan ook geen normen of grenswaarden. Daarbij moeten kengetallen altijd in hun onderlinge samenhang worden gezien. Het is aan het college, de kengetallen te duiden. Dit kan ook zonder ze al te absoluut te beschouwen. Vanuit de eigen rol kunnen Provinciale Staten bijstellingen verlangen, als zij daartoe aanleiding zien op basis van de ontwikkeling van de kengetallen en de duiding daarvan door GS.
CDA	21	Pag. 173 financieringsbehoefte Verwacht wordt dat vanaf 2025 via externe financiering in de financieringsbehoefte moet worden voorzien. Zijn de daarmee samenhangende (rente)lasten ook verwerkt in de meerjarenbegroting en zo ja, waar? Zo nee, waarom niet?	De rente is vooralsnog niet meegenomen in de begroting. De liquiditeitsbegroting is gebaseerd op de ambities in de begroting. Echter in de afgelopen jaren gaf de prognose een negatiever beeld dan de werkelijkheid uitwees, door o.a. rekeningresultaten, budgetoverhevelingen, SPUKs en vervroegde aflossingen en latere opnames van verstrekte financieringen. Dat maakt dat we nu nog geen rentelasten hebben opgenomen in de begroting voor 2025 (en verder). Indien de ontwikkelingen in 2024 daar aanleiding toe geven zal dit worden verwerkt in de begroting.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
CDA	22	<p>Pag. 183 Financiële doorrekening</p> <p>Onze fractie schrikt van de extra benodigde personele inzet van 14 medewerkers als gevolg van de wijzigingen in de hoofdstructuur en organisatie-model en de daarmee samenhangende extra loonkosten. Kan hier meer 'beeld en geluid' bij gegeven worden? Dat wordt ook gevraagd bij de keuze om deze structureel hogere last te dekken als incidentele last, omdat er naar verwachting financieel voordelige effecten zouden zijn te verwachten. Kunt u dit nader uitleggen en kunt u de effecten duiden? Kan hier ook eerder dan in 2025 over worden gerapporteerd?</p>	<p>Op 30 mei 2023 hebben de staten het Statenstuk 2023-113 Organisatieontwikkeling vastgesteld. In dit Statenstuk is de achtergrond toegelicht:</p> <p><i>In vergelijking met het vorige besturingsmodel is een extra personele inzet nodig van circa 14 fte, wat een stijging van de loonkosten van ongeveer € 1,8 miljoen per jaar (loonkosten, werkgeverslasten, etc.) tot gevolg heeft. De loonkosten in de opvolgende jaren zijn geïndexeerd conform de index voor loonkosten die gebruikt wordt in de meerjarenbegroting. Omdat er sprake is van een structureel hogere last is het voorstel om deze last de komende vijf jaar te dekken vanuit de beschikbare vrije ruimte. De verwachting is dat de andere sturing en manier van werken ook voordelige financiële effecten zullen hebben. Het is op voorhand echter niet in te schatten hoe groot deze zullen zijn. De komende vijf jaar worden gebruikt om te kijken hoe groot de mogelijke voordelige effecten zullen zijn. Daarnaast zal nadrukkelijk worden gekeken naar de mogelijkheden om de inhuur van personeel om te buigen en met deze organisatieontwikkeling meer personele kwaliteit aan de organisatie te binden. In 2025 zullen wij u hierover rapporteren.</i></p>
CDA	23	<p>Pag. 203 GAE</p> <p>De hier geschetste risico's inzake wisselende deelname en (toegezegde, maar niet geëffectueerde) bijdragen stemmen ons niet gerust. Kunt u ons aangeven wat de huidige situatie daarbij is, wat de concrete verwachtingen zijn en hoe het tijdpad eruit ziet richting het door u aangekondigde voorstel aan ons? Lezen wij goed dat in dat voorstel een meer dan evenredig met de aandelenverhouding bedrag aan NEDAB-vergoeding van ons als provincie gevraagd zal worden?</p>	<p>Zoals onder andere aangegeven in de 3e Actualisatie/slotwijziging 2022 (14e wijziging van de Begroting 2022) heeft de gemeente Groningen haar aandelen (26%) verkocht aan FB Oranjewoud Participaties BV. Deze private partij gaat niet meebetalen aan investeringen voor de luchthaven. De gemeente Groningen heeft alleen een lumpsum bijdrage van € 6 miljoen betaald en heeft aangegeven niet meer te willen bijdragen. Ondanks bestuurlijke inzet is die situatie niet gewijzigd. In 2022 was de bijdrage van de gemeente Groningen al geheel besteed en kwamen de huidige en komen de toekomstige bijdragen voor rekening van de overige oorspronkelijke aandeelhouders. Tot en met 2023 heeft gemeente Assen overigens wel haar bijdrage toegezegd zoals afgesproken ondanks het feit dat zij geen aandeelhouder meer is.</p> <p>Alles bij elkaar houdt dit in dat de provinciale bijdrage relatief omhoog gegaan is. Drenthe is voor 30% aandeelhouder en haar aandeel in de bijdrage was ook</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
			<p>30%. Door het wegvallen van de bijdrage van gemeente Groningen is de provinciale bijdrage 30/74ste deel geworden net als dat van de provincie Groningen. Dat betekent dat Drenthe op dit moment 40,5% bijdraagt . De NEDAB bijdrage is dan ook in 2022 en 2023 op deze manier in de provinciale begrotingen verwerkt. De dekking voor deze bijdrage is gevonden in de Reserve Investeringsbijdrage Groningen Airport Eelde.</p> <p>Voor de komende periode van 2024-2023 is het idee dat de provincies Groningen en Drenthe samen elk maximaal 50% van de toe te kennen NEDAB bijdrage gaan betalen. Daarover komen wij in december met een voorstel als onderdeel van de Uitwerking Coalitieakkoord 2023-2027 . Die bijdrage zal voor Drenthe maximaal 50% zijn omdat vanaf 2024 de nieuwe strategie gevolgd zal worden en de gemeente Assen daar niet meer aan zal bijdragen, FB Oranjewoud Participaties BV al eerder heeft aangegeven dat het niet zal meebetalen aan investeringen en de gemeente Tynaarlo zich aan het beraden is over haar aandeelhouderspositie en haar te betalen aandeel in de gevraagde €46 miljoen voor de komende 10 jaar.</p>
CDA	24	<p>Pag. 303 en 305 VIC</p> <p>Of en in hoeverre rapporteren de VIC-medewerkers ook aan PS? Hoe krijgen PS zicht en inzicht in de resultaten van de controles door deze medewerkers inzake de rechtmatigheidsverantwoording?</p>	<p>PS ontvangen geen afzonderlijke informatie/rapportage van de VIC. De resultaten van de controles door de VIC zijn input voor de rechtmatigheidsverantwoording die GS aflegt aan PS. PS kan op basis hiervan samen met GS in gesprek gaan over de (financiële) rechtmatigheid van Provincie Drenthe. Onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording is dat GS in de paragraaf bedrijfsvoering relevante bevindingen en maatregelen toelicht.</p> <p>De accountant maakt tevens gebruik van de resultaten van de controles van de VIC ten behoeve van de managementletter en het accountantsverslag. Deze twee producten gaan naar PS.</p>
CDA	25	<p>Pag. 304 5. Reikwijdte controle</p> <p>Er staat: "De controle voor het boekjaar 2024 is limitatief gericht op...." De afgelopen jaren hadden PS de mogelijkheid/gelegenheid om aan de</p>	<p>Provinciale Staten hebben nog steeds de mogelijkheid via de Begeleidingscommissie Accountant aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole aan de accountant mee te geven. Het eerstvolgend overleg van de commissie staat</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		accountant specifieke items of aandachtspunten mee te geven t.b.v. de interimcontrole. Het lijkt erop dat door de eerder genoemde zin deze mogelijkheid ontbreekt. Klopt dat of is die mogelijkheid er nog steeds? En is daar dit jaar ook gebruik van gemaakt of gelegenheid voor gegeven? Be-doeld wordt dan de controle van het jaar 2023.	gepland op 13 december. Tijdens dit overleg kunnen aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2023 worden meegegeven.
PvdA	26	Op pagina 13 wordt een opsomming gegeven van kaders bestaand beleid. Volgens ons ontbreekt het kader Verbindend Besturen. Klopt dit?	Programma besturen en samenwerken, kaders bestaand beleid: Provinciale staten hebben op 13 juli 2022 het Kader verbindend besturen vastgesteld (statenstuk 2022-65). Dit is daarmee inderdaad een van de kaders van dit programma. E.e.a. komt ook tot uitdrukking in het nieuwe collegeakkoord dat verdere uitwerking krijgt.
PvdA	27	De tabel op pagina 36 biedt inzicht in de beoordeling kwaliteit oppervlaktewater in Drenthe (2022). In geen enkel waterschap wordt gescoord op Goed. De categorieën Matig en Ontoereikend zijn zwaar vertegenwoordigd en zelfs slecht komt voor. De tabel biedt geen inzicht in de situatie in eerdere jaren. Is bijvoorbeeld aan te geven of de percentages door de jaren heen meer richting Goed zijn gegaan? En wat zegt het eigenlijk dat de percentages in de categorie Goed allemaal op 0,0% staan?	In onze brief van 8 april 2022 (14/5.6 /2022000514) hebben wij u geïnformeerd over het KRW-dashboard Drenthe (royalhaskoningdhv.shinyapps.io/KRW-Dashboard_Drenthe/). Hierin is ook de voortgang over meerdere jaren inzichtelijk gemaakt. Het feit dat het eindoordeel nog steeds 0% scoort voor de categorie "Goed" heeft te maken met de beoordelingssystematiek van de KRW op basis van "one out, all out" principe. In december zullen wij u opnieuw informeren over de stand van zaken.
PvdA	28	Blz. 62, t.a.v. de implementatie begeleiding Omgevingswet: onze fractie heeft er vaker naar gevraagd maar wil graag nog een keer bevestigd hebben dat de provincie Drenthe op 1 januari 2024 'omgevingswet-proof' is. Kunt u dat bevestigen?	De implementatie van de omgevingswet is de grootste wetwijziging die doorgevoerd gaat worden. Deze wijziging wordt gecombineerd met de invoering van een nieuw bijbehorend ICT systeem. Dat tezamen is een grote operatie. Alhoewel de activiteiten volgens planning lopen, is het ook reëel rekening te houden met onverwachte gebeurtenissen ten tijde van de implementatie.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
PvdA	29	p. 38: bij doelstellingen 2.02.02 en 2.02.04 zijn voor 2024 geen middelen geraamd t.b.v. strategische grondwatervoorraad en klimaatadaptatie van ons watersysteem, zowel bij bestaand beleid als bij nieuw beleid. Gezien de urgentie op dit dossier roept dit ernstige vraagtekens op. Hier is toch reeds bestaand beleid (zie begroting 2023, p. 38), ook doorlopend in de jaren 2024-2028? Hoe willen we onze doelstellingen behalen? Zijn deze middelen via een ander programma beschikbaar?	Binnen de doelstelling 2.02.05 "De oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit voldoet in 2027 aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water" is in de begroting structureel € 200.000,-- per jaar opgenomen voor de klimaatadaptatie. Daarnaast nemen wij in de begrotingswijziging behorende bij de uitwerking van het coalitieakkoord een voorstel op, om voor de periode 2024 t/m 2027 € 300.000,-- per jaar voor de klimaatadaptatie beschikbaar te stellen. Dit voorstel zal in december aan uw Staten worden voorgelegd.
PvdA	30	p. 48: binnen de beleidsopgave natuur zien we grote verschillen t.a.v. 2023. Kunt u aangeven op welke wijze de gewijzigde prestatieafspraken met Prolander resulteren in een terugval van in totaal ruim 29 miljoen euro? En begrijp ik het dus goed dat in 2024 voor de versnellingsopgaven NPLG nog ruim € 50 miljoen wordt overgeheveld? Hoe verhouden deze gelden zich tot de middelen die bij het Rijk zijn aangevraagd voor de eerste maatregelenpakketten die op 18 juli bij het ministerie van LNV zijn ingediend?	Het zijn geen gewijzigde prestatieafspraken maar er is door Prolander een nieuwe financiële doorrekening gemaakt op basis van dezelfde prestatieafspraken. De gewijzigde financiële doorrekening maakt dat er verschuivingen/ verlagingen plaatsvindt t.o.v. 2023. Versnellingsopgaven NPLG hebben we een meerjarige Specifieke Uitkering ontvangen. In december 2022. De volledige specifieke uitkering is begroot in 2023 en niet verdeeld over de looptijd. Bij de jaarrekening 2023 worden de overgebleven middelen van deze specifieke uitkering overgeheveld naar 2024. Dit geeft bij het opstellen van de verklaring van de verschillen tussen 2023 en 2024 een groot verschil van € 50,2 miljoen. De middelen die zijn aangevraagd bij de eerste maatregelenpakketten betreffen andere maatregelen dan waarvoor wij de middelen voor de versnellingsopgaven NPLG hebben ontvangen.
PvdA	31	p. 69-78: algemene opmerking n.a.v. beleidsindicatoren in programma 4, regionale economie: ik bespeur disbalans in het toepassen van beleidsindicatoren om binnen de programma's financiële keuzes te controleren, zeker als het gaat om de grote bedragen en de grote verschillen die	De beleidsindicatoren zoals die bij programma 4 vermeld zijn, zijn zogenoemde BBV-indicatoren. Sinds 2018 zijn provincies verplicht deze te vermelden in begrotingen. Het zijn algemene omgevingsindicatoren die iets zeggen over de economische toestand van Drenthe. De directe invloed van ons beleid op deze indicatoren is beperkt. Het zijn niet de kengetallen waarop onze financiële keuzes gebaseerd worden.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		bijvoorbeeld in programma 3 optreden. Hierdoor kan minder goed gecontroleerd worden hoe de financiële keuzes in programma 3 tot stand komen, zeker in relatie tot de urgente beslissingen die rondom het in balans brengen van landbouw en natuur genomen moeten worden.	
PvdA	32	p. 165: Krediet vervanging kunstwerken is in 2024 uitgeput. Hoe loopt dit na 2024 verder? Hoe staat het er voor met de staat van nog niet vervangen werken?	<p>Het krediet Vervanging kunstwerken werd ingesteld vanuit een totale vervangingsopgave van beweegbare en vaste kunstwerken. Voor beweegbare kunstwerken gaat het ook om delen van een kunstwerk: denk hierbij aan de sluisdeuren van een sluis. De geplande vervangingen zijn gerealiseerd.</p> <p>Vanuit de huidige actualiteit zijn er niet directe vervangingen voorzien.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Indien vervanging van een kunstwerk noodzakelijk wordt geacht zal hiervoor een “eigen” krediet worden aangevraagd. – Als onderdeel van de beweegbare kunstwerken zijn aanwezige geleidewerken en remmingwerken bij de bruggen en de sluisen beroepsvaarwegen de komende jaren (0-15 jaar) te vervangen. Een totale kredietaanvraag wordt voorbereid.
D66	33	<p>Inleiding</p> <p>1. P.6: Hoe ga je geld dat nodig is voor nieuw beleid alsnog in de begroting verwerken voor 2024 nu er geen geld is gereserveerd voor nieuw beleid? Gaat dit in de praktijk voor veel vertraging zorgen wanneer het college ineens geld nodig heeft?</p>	De uitwerking van het coalitieakkoord leidt tot een eerste wijziging van de Begroting 2024. Daarin worden de wijzigingen van de Begroting 2024 aan de Staten voorgelegd. Dit staat ook met zoveel woorden in de inleiding: <i>“Dit zal op een later tijdstip terug te vinden zijn in een actualisatie van de Begroting 2024”</i> .
D66	34	<p>Besturen en Samenwerken</p> <p>2. Kaders bestaand beleid vermeld onderzoeksprogramma 2021-2022. Wat is hiervan de relevantie voor 2024?</p>	Het onderzoeksprogramma 2021-2022 is nog van de vorige Statenperiode. Aan uw Staten zal begin 2024 een eigen eerste onderzoeksprogramma ter vaststelling voorgelegd worden dat daarna ook het kader van dit programma is.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
D66	35	3. Doelstelling 1.03.01 is dat medeoverheden in Drenthe financieel gezond en krachtig zijn. Welke medeoverheden vallen hier naar oordeel GS onder, hoe krachtig zijn zij en zijn ze ieder voor zich financieel gezond. Graag een overzicht waarin begrepen de 12 Drentse gemeenten, de gemeenschappelijke regelingen en de waterschappen.	<p>GS hebben een formele (wettelijke) taak om financieel toezicht te houden op gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen. Dit toezicht richt zich op een structureel en reëel in evenwicht zijnde begroting. Of waar dit niet het geval is de meerjarenraming aannemelijk maakt dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming wordt hersteld. Preventief toezicht wordt ingesteld als hier naar het oordeel van GS geen sprake van is. Het afgelopen jaar is er geen aanleiding geweest om gebruik te maken van deze bevoegdheid.</p> <p>Het toezicht wordt uitgeoefend op de 12 Drentse gemeenten, 10 gemeenschappelijke regelingen (Werkvoorzieningsschappen: EMCO-groep, Stark, Werkplein Drentsche Aa en Reestmond; Overige gemeenschappelijke regelingen: Veiligheidsregio Drenthe (VRD), Recreatieschap Drenthe, GGD Drenthe, Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB), Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen (SWO) en Publiek Vervoer Groningen Drenthe en 4 waterschappen (Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen gezamenlijk met Overijssel en Hunze en Aa's en Noorderzijlvest gezamenlijk met Groningen) .</p>
D66	36	4. Doelstelling 1.01.03 – PS communiceren transparant en zijn toegankelijk & zichtbaar. Kan GS iets zeggen over de kosten én het effect hiervan?	-Doelstelling 1.01.03 (Focus op de Drentse samenleving: PS communiceren transparant en zijn toegankelijk en zichtbaar) is een doelstelling van het Drents Parlement; zie o.a. het Kader verbindend besturen; statenstuk 2022-65. De werkzaamheden zijn onderdeel van de reguliere dienstverlening van de Statengriffie en de kosten worden gedekt vanuit bestaande budgetten. Ter voorbereiding van het Kader verbindend besturen is in 2021 m.b.v. het Drents Panel de door onze inwoners ervaren verbinding met de provincie onderzocht. Veel van de bestaande participatie-instrumenten zijn daarbij als goed beoordeeld en ook zijn kansen op verdere verbetering van de verbinding in beeld gekomen. Hierop borduren we voort.
D66	37	5. Wat is er in 2024 begroot voor de Jongerenraad (beleidsopgave 1.02)? Tot en met 2023 is dit geraamd op €5.000,-.	Voor de Jongerenraad is tot en met 2023 € 10.000 begroot. Vanaf 2024 is er € 5.000,- beschikbaar. Het is gebleken dat dit voldoende is.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
D66	38	<p>Programma Landelijk Gebied</p> <p>6. P. 34: Strategische grondwatervoorraad voldoet met een groei van de drinkwatervraag van 3%. Waarop is deze 3% gebaseerd en is dit getal een streven per jaar of tot 2040 op basis van de huidige vraag.</p>	<p>De 3% is gebaseerd op een landelijk scenario voor de groei van de vraag naar drinkwater van 3% in 2040. Dit betreft dus een beperkte groei van de vraag en dat is ook de praktijk gebleken in Drenthe. Inmiddels ligt er op basis van landelijke afspraken een opgave om het "Stoom-scenario" uit het Deltaprogramma uit te werken. Dit scenario gaat uit van een mogelijk groei van de vraag naar drinkwater van 25% in 2050 ten opzichte van 2015. Deze opgave heeft vooral te maken met de gevolgen van klimaatverandering en is als actie opgenomen onder deze doelstelling. Op basis van de uitwerking van deze opgave wordt de doelstelling in de volgende begroting bijgesteld.</p>
D66	39	7. P. 40: Hoeveel gescheperde schaapkuddes zijn er nu?	Het zijn er 10, voor zover door de provincie gesubsidieerd. Zie de lijst met begrotingssubsidies in de Begroting 2024 (pagina 259 en 260).
D66	40	8. P. 40: :Wat is het verschil tussen schoolpleinen van de toekomst (2.03.01) en groene schoolpleinen (2.03.02)?	De prestaties zijn hetzelfde. Deze worden op termijn gecorrigeerd.
D66	41	<p>Programma Leefomgeving en Wonen</p> <p>9. P. 56: Welke bodemtaken zullen overgeheveld worden naar de verantwoordelijkheid van de gemeentes?</p>	<p>Gemeenten worden verantwoordelijk voor het beleid en activiteiten in de vaste bodem. Wij blijven verantwoordelijk voor het grondwaterbeheer en het bevoegde gezag voor bodemverontreinigingen die onder het overgangsrecht vallen. In hoofdlijn blijven wij bevoegd gezag voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> – historische bodemverontreinigingen, dit zijn vervuilingen die zijn ontstaan voor 1987, waar wij een besluit over hebben genomen; – bodemverontreinigingen ontstaan in de periode vanaf 1987 tot de inwerkingtreding van de Ow. <p>Gemeenten worden bevoegd gezag voor de vervuilingen die na de inwerkingtreding van de Ow ontstaan en de overige historische verontreinigingen.</p>
D66	42	10. P. 58: Wanneer komt het programma bodem en ondergrond uit?	De strategie Bodem & ondergrond is in 2021 vastgesteld. De strategie (deel1) maakt onderdeel uit van de opgave Bodem & Ondergrond. Deel 2 'Tactiek' en Deel 3 'uitvoeringsagenda's' worden in 2024 opgeleverd.
D66	43	11. P. 59: Wat zijn de kosten van deze nazorg?	De kosten van de nazorg van de stortplaatsen Meisner en Wijster zijn geraamd op respectievelijk € 1.855.710,-- en € 62.000.250,--. De geraamde kosten betreft de contante waarde op het moment van sluiting van de stortplaats.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
			De kosten worden betaald uit het nazorgfonds en zijn geen onderdeel van de begroting van de provincie.
D66	44	12. P. 59: Wat zijn de 'onaanvaardbare risico's'? Waar ligt de grens?	Bij het vaststellen of sprake is van onaanvaardbare risico's wordt onderscheid gemaakt in risico's voor mens, ecologie en risico van verspreiding van de verontreiniging. Voor iedere categorie gelden andere criteria. We volgen daarbij het landelijke beleid. Alle bekende historische verontreiniging met onaanvaardbare risico's voor de mens zijn in Drenthe reeds gesaneerd. De saneringen van de gevallen van bodemverontreinigingen met onaanvaardbare ecologische- en/of verspreidingsrisico's zijn grotendeels in uitvoering. Voor nadere informatie over de criteria en systematiek verwijzen we naar ons beleid zoals weergegeven in de provinciale bodemnota 'Werk maken van eigen bodem' Beleid - Provincie Drenthe .
D66	45	13. P. 64: Waarom is er geen raming van de kosten van de bodemprojecten? Is hier wel financieel rekening mee gehouden?	De raming van de kosten van bodemprojecten in 2024 hebben wij meegenomen in de 3 ^e actualisatie van de begroting 2023. In deze wijziging wordt de eindejaarverwachting 2023 en de kostenraming 2024 in de begroting verwerkt op basis van een actuele kostenopgave door de RUD.
D66	46	Regionale Economie en Werkgelegenheid 14. P. 70: Hoe beoordeelt het college de effectiviteit van de Regionale Innovatiestrategie voor Slimme Specialisatie (RIS3) in het stimuleren van innovaties die bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen in Noord-Nederland?	Het opstellen van een RIS3 is voor de Europese Commissie een voorwaarde voor het aanvragen voor structuurmiddelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Op basis hiervan heeft Noord-Nederland € 108 mln. aan EFRO-middelen gekregen en € 19,5 mln. aan cofinancieringsmiddelen van het Rijk. Voor Noord-Nederland geeft de RIS3 ook breder richting aan de inzet op economische ontwikkelingen.
D66	47	15. Beleidsopgave 4.02 (groen ondernemerschap & profilering als groene economische provincie) lijkt geen geld te kosten want staat op "0". Welke doelen heeft GS zich hier in 2024	Dit lijkt inderdaad zo, omdat in de huidige begroting vrijwel alle middelen voor regionaal economisch beleid onder één beleidsopgave geboekt staan. We willen o.a. circulariteit en vergroening bij mkb-bedrijven stimuleren, Chemport doorontwikkelen en de inhoudelijke vulling van Greenwise campus ondersteunen. Dit

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		in gesteld en hoe denkt GS deze te realiseren zonder budget?	krijgt voor een groot deel vorm door cofinanciering van projecten. Voor cofinanciering hebben we een post op de begroting (budget versterking economische structuur, VES). Deze wordt voor al onze beleidsopgaven gebruikt, dus bijvoorbeeld ook voor innovatie en digitalisering.
D66	48	Mobiliteit en Bereikbaarheid 16. P. 91: Zijn er plekken in Drenthe waar het gebruik van het OV onmogelijk is om van deur naar deur te komen?	Nee, want van de hubtaxi kan vanuit elke plek in Drenthe voor wie wil gebruik gemaakt worden om naar een hub te komen (nu actietarief 1x OV)
D66	49	17. Beleidsopgave 4.02 (groen ondernemerschap & profilering als groene economische provincie) lijkt geen geld te kosten want staat op "0". Welke doelen heeft GS zich hier in 2024 in gesteld en hoe denkt GS deze te realiseren zonder budget?	Zie vraag 47.
D66	50	Levendig en Sociaal 18. P. 125: Naast onderwijs is er ook aandacht voor de bredere omgeving om gelijke kansen te bieden voor inwoners. Wat wordt er bedoeld met 'bredere omgeving'?	Met 'bredere omgeving' bedoelen we naast de schoolomgeving ook het verenigingsleven (sport, cultuur en vrijetijd), de alledaagse openbare ruimtes waarin inwoners elkaar ontmoeten (zoals bibliotheken) en laagdrempelige ontmoetingsplekken in de eigen wijk, buurt of dorp zoals een dorps- of buurthuis. Dit wordt ook wel de sociale basis genoemd.
D66	51	19. In 2024 gaat GS ruim € 8 miljoen minder uitgeven aan een levendig en sociaal Drenthe. Deels komt dit door staken van programma's en aflopen van agenda's. Is van de Investeringsagenda 2016-2019 voor vrijetijdseconomie en de investeringsagenda sociale agenda aan te geven/te ramen welke deel van het gebudgetteerde budget daarvoor is besteed c.q. of er geld overblijft?	De investeringsagenda plus (2020-2023) stopt in principe aan het einde van dit jaar. De restant budgetten zijn merendeels geraamd in 2023. Zowel voor vrijetijdseconomie als de sociale agenda lopen nog projecten en activiteiten. Op dit moment gaan we er nog vanuit dat deze worden gerealiseerd. Een definitief overzicht is nog niet opgesteld.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
D66	52	Algemene vragen: 20. Overzicht van niet bestede gelden investeringsagenda: welke projecten betreffen, wat is de reden dat deze niet gerealiseerd zijn en welke bedragen horen hierbij?	De investeringsagenda bevindt zich op dit moment in de afrondende fase. In de 3 ^e actualisatie van de begroting 2023 die in december aan uw staten zal worden aangeboden, vindt u de laatste begrotingswijzigingen (incl. overhevelingsvoorstellen) aangaande de investeringsagenda. In de Jaarstukken 2023 zal het college van GS zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afleggen over de uitvoering van de investeringsagenda in programma 9.
PvdD	53	1. (Hoofdstuk 2 algemeen) a. Hoeveel personeel (fte) heeft de provincie Drenthe momenteel aan het werk om te kunnen voldoen aan respectievelijk de KRW, de stikstofopgaven, de natuuropgaven en de methaanopgaven? Graag een gespecificeerd antwoord. b. Hoeveel fte zijn in daarvan in dienst bij de provincie en hoeveel fte worden ingehuurd? c. Wat is de verhouding in kosten van ingehuurd tov vast personeel? d. Is de provincie momenteel op zoek naar extra arbeidskrachten om aan de bovengenoemde opgaven te kunnen voldoen?	a. t/m c. Al het personeel van thema Natuur en thema Water, maar ook in mindere mate de aanpalende thema's valt onder deze vraag. We kunnen niet opgeven welke fte aan welke specifieke opgave werkt. Er wordt integraal over de opgaven gewerkt binnen de Provincie d. Ja, dit gaat lopen via het DPLG. En zou ook gefinancierd worden vanuit het DPLG.
PvdD	54	2. (pagina 33) a. Zijn er geen bedragen begroot voor doelstelling 2.01.03 (reductie emissies landbouw)? Graag toelichting. b. Wat is het verschil tussen doelstelling 2.01.03 en 2.04.01? Als er geen verschil is, waarom zijn het toch twee doelstellingen?	a. Het klopt dat er nog geen bedragen zijn begroot op deze doelstelling. De begroting 2024 is beleidsarm en zal worden meegenomen in de uitwerking van het coalitieakkoord en het DPLG. b. Aan deze doelstelling werd invulling gegeven in de voorgaande jaren onder doelstelling 2.01.01 en 2.01.02. Voor dit jaar is de doelstelling 2.01.03 apart benoemd. Deze doelstelling heeft inderdaad overlap met 2.04.01, maar gaat breder dan alleen de reductie van stikstof. In de uitwerking naar aanleiding van het coalitieakkoord zal hier nader op worden ingegaan.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
PvdD	55	3. (pagina 38) Waar komt het bedrag van -800.000 euro vandaan bij 'baten doelstelling 2.02.05'?	Het bedrag van € 800.000,-- betreft de geraamde opbrengst van de grondwaterbelasting op grond van de Belastingverordening provincie Drenthe 2023, hoofdstuk 2.
PvdD	56	4. (pagina 44) a. Is de provincie op dit moment in gesprek met organisaties en bedrijven in de sectoren industrie, wonen en mobiliteit om tot additionele NOx reductie te komen? (doelstelling 2.04.04, stimuleren emissiereductie NOx) b. Zo ja, met welke bedrijven/organisaties is de provincie momenteel in gesprek? Wat is de inhoud en frequentie van deze gesprekken? c. Zo nee, wanneer gaat de provincie daarmee starten, en met welke organisatie/bedrijven gaat de provincie dan precies in gesprek? d. Welk tijdspad (inclusief tussendoelen) heeft de provincie in gedachten bij deze doelstelling? d. Hoe groot is dit aandeel (ongeveer) in de totale stikstofreductie-doelstelling voor Drenthe? Graag toelichting.	4a. De nadruk van de stikstof reductie opgave ligt bij het landelijk gebied. De ammoniakreductie opgave is gekoppeld aan de veehouderij. Onze keuze is om ook te kijken naar wat de andere sectoren, nog boven op hun doelen vanuit bestaande wet- en regelgeving, kunnen doen. Er zijn in 2022 en 2023 de nodige gesprekken met en over de sectoren gevoerd. We zien een beeld dat bedrijven aangeven dat bedrijven vanuit bestaande (nationale en Europese) wetgeving al stappen zetten en daarin al stapsgewijs (NOX) reducties bewerkstelligen. We zetten deze gesprekken voort en daar waar zich kansen voordoen werken we hier samen met de ondernemers aan. Bij wonen en mobiliteit (gezien het feit dat deze doelgroepen alle inwoners betreft) willen we dit in het beleid een plek geven. 4b. Met de grotere emittenten in onze provincie voeren we deze gesprekken. We sluiten hierbij veelal aan bij de reguliere gesprekken met deze bedrijven. De frequentie verschilt hiermee. 4c. Gedurende de looptijd va het DPLG willen we hiermee door blijven gaan. 4d. Heel erg beperkt. Dit is niet vanwege de emissie van deze groep, maar vooral vanuit de bevoegdheid die in de meeste gevallen bij Rijk en Brussel ligt.
PvdD	57	5. (pagina 45) a. Wat wordt er precies gedaan met het bedrag 600.000 euro voor doelstelling 2.04.01, reductie van emissies? b. Wat wordt er precies gedaan met het bedrag 609.193 euro voor doelstelling 2.04.03, de aanpak PAS-melders?	5a. Dit betreffen proceskosten en projectkosten voor stikstof/ DPLG om het programma te ondersteunen 5b. Het gaat bij dit bedrag om middelen voor uitbestede werkzaamheden door Prolander.
PvdD	58	6. (pagina 45)	Ja, dat klopt. Dit kunnen we onderbrengen in het DPLG.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		Klopt het dat er geen enkel bedrag is begroot voor doelstelling 2.04.04, stimuleren emissie-reductie NOx? Graag toelichting.	
PvdD	59	7. (pagina 46) Klopt het dat er geen enkel bedrag is begroot voor doelstelling 2.05.01, de reductie van methaan? Graag toelichting.	Ja dat klopt. De methaanopgave zit enerzijds in de KPI aanpak (denk aan voermaatregelen) en anderzijds in het spoor van aankopen. Deze hoeft dus niet apart gefinancierd te worden maar loopt mee met de KPI aanpak en aankopen.
PvdD	60	8. (pagina 46) ‘Met de vrijwillige aankopen vanuit de stikstof-opgave willen we de Drentse methaanreductie opgave van 0,23 Mton CO2 equivalenten door methaanemissiereductie realiseren’. ‘Aan de hand van aankopen waarmee aantal dieren wordt verkleind, kan de reductie worden berekend’. Kunt u een inschatting geven hoeveel dieren in de veehouderij 0,23 Mton CO2 equivalenten aan methaan produceren? Graag een toelichting bij de rekensom.	Het is op dit moment lastig om hier een exact aantal aan te verbinden. Met name omdat de laatste inzichten zijn dat er met managementmaatregelen en innovatie meer gereduceerd kan worden dan eerder mogelijk leek.
PvdD	61	9. (Hoofdstuk 7 algemeen) Gemeenten en provincies krijgen vanaf voorjaar 2023 structureel extra middelen om publieke en maatschappelijke voorzieningen te compenseren voor hoge kosten. (Denk bijvoorbeeld aan buurten en dorpshuizen die te maken hebben gekregen met hoge energiekosten.) (300 miljoen voor compensatie hoge kosten voor gemeenten en provincies Nieuwsbericht Rijks-overheid.nl)	Prijsstijgingen worden in de provinciale begroting meegenomen via de reguliere indexering van de provinciefondsuitkering. Deze wordt via de door de provincie de gebruikelijke indexeringssystematiek doorgegeven aan de betreffende instellingen op basis van een meerjarig voortschrijdend gemiddelde. Er is geen bijzondere uitkering of verhoging van de algemene uitkering ontvangen die specifiek een extra indexering van culturele instellingen beoogt. De op basis van de aangepaste indices bijgestelde subsidies zijn meegenomen in de Begroting 2024. (Zie ook het antwoord op een soortgelijke vraag van het CDA bij de beantwoording van de technische vragen die vanuit PS gesteld zijn over de Bestuursrapportage 2023)

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		Om welk bedrag gaat het voor Drenthe? Aan welke maatschappelijke voorzieningen gaat Drenthe dit bedrag besteden? Waar kunnen we dit in de begroting terugvinden?	
PvdD	62	10. (pagina 203, risico's GAE punt 2) a. De private investeerder FB Oranjewoud 'gaat niet meebetalen aan investeringen voor de luchthaven'. Houdt FB Oranjewoud een vergelijkbaar aandeel in eigendom voor en na de investeringen van de andere aandeelhouders? Hoe is dit juridisch geregeld? b. Is er door de provincie Drenthe een voorziening getroffen voor het geval dat de gemeente Groningen volhardt in het niet bijdragen aan eerder overeengekomen afspraken? c. Aan welke rechtspersoon heeft de gemeente Assen haar aandelen verkocht? d. Betaalt de gemeente Tynaarlo ook een relatief hogere bijdrage aan de investeringen, nu zij de aandelen van de gemeente Assen in beheer heeft? Graag toelichting.	a. Een aandeelhouder kan niet gedwongen worden extra gelden aan een NV toe te kennen. Het is nog niet bekend of FB Oranjewoud haar aandeel in eigendom houdt. b. Er is geen voorziening getroffen. Zoals in de 3e Actualisatie/slotwijziging 2022 (14e wijziging van de Begroting 2022) aangegeven, is door het wegvallen van de bijdrage van gemeente Groningen de provinciale bijdrage 30/74ste deel geworden, net als dat van de provincie Groningen. Dat betekent dat de huidige bijdrage voor 40,5% van Drenthe komt. De NEDAB bijdrage is dan ook in 2022 en 2023 op deze manier in de provinciale begrotingen verwerkt. c. Assen heeft haar 10% overgedragen aan de gemeente Tynaarlo. d. Nee. Tot nu toe is gemeente Assen haar afspraak nagekomen en heeft ze haar bijdrage o.b.v. haar oude percentage aandelenbezit in de NEDAB voldaan. Daardoor hoefde Tynaarlo niet extra bij te dragen vanwege de overname van de 10% aandelen van de gemeente Assen. Overigens heeft Tynaarlo wel extra bijdragen gedaan vanwege het feit dat de gemeente Groningen haar aandeel niet bijgedragen heeft.
PvdD	63	11. (pagina 203, beheersmaatregel punt 1) PS moet nog beslissen over opnieuw 10 jaar NEDAB kosten. Hoe is/wordt de inspraak van belanghebbende inwoners of organisaties over dit besluit vormgegeven?	In december komen wij met een voorstel als onderdeel van de Uitwerking Coalitieakkoord 2023-2027 om voor de komende 10 jaar een NEDAB bijdrage toe te kennen.
PvdD	64	12. (pagina 203, beheersmaatregel punt 2)	a. FB Oranjewoud Participaties BV zal desgevraagd de lening aan Groningen Airport Eelde NV verstrekken om de liquiditeitspositie te versterken.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		<p>a. Aan welke rechtspersoon heeft aandeelhouder FB Oranjewoud een lening verstrekt en waartoe dient deze lening?</p> <p>b. Voor welk bedrag en van welke rechtspersoon heeft FB Oranjewoud het vastgoed van de Rijksluchtvaartschool gekocht?</p> <p>c. Is de ondergrond onder deze school ook verkocht of pacht de eigenaar dit van de provincie of luchthaven? (Indien er sprake is van een pachtsom dan deze graag vermelden met de looptijd van de overeenkomst.)</p>	<p>b. en c. hierover bent u geïnformeerd door middel van de brief van 19 december 2022 met het kenmerk 47/5.2/2022001856 met als onderwerp: Verkoop voormalige Rijksluchtvaartschool (RLS1957)</p>
PvdD	65	<p>13. (pagina 203, beheersmaatregel punt 3) Wanneer hebben PS akkoord gegeven aan GAE om een lobby in gang te zetten voor een solide positie in het landsdekkende systeem voor vliegverkeer? Op welke wijze zijn inwoners en omwonenden betrokken geweest bij dit besluit?</p>	<p>Zoals aangegeven voert GAE een doorlopende lobby richting het Rijk voor een solide positie in het landsdekkende systeem voor vliegverkeer. Dit is ook in lijn met het provinciaal beleid. Het ministerie van IenW heeft daarnaast in de Luchtvaartnota 2020-2050 opgenomen dat het een systeembenadering nastreeft waarbij de Nederlandse luchthavens meer en beter met elkaar samenwerken om te komen tot een optimale benutting van de (beperkte) luchthavencapaciteit in Nederland.</p>
PvdD	66	<p>14. (pagina 283) Waarvoor gaat de provincie € 185.000,00 overboeken naar de gemeente Assen?</p>	<p>In 2017 zijn met de gemeente Assen afspraken gemaakt over een compensatie door de provincie Drenthe voor de financiële last met betrekking tot de kosten van Niet Economische Diensten van Algemeen Belang (NEDAB) van Groningen Airport Eelde. Zodat het aandeel waar Assen voor stond bijgedragen kon worden. In de jaren 2018 tot en met 2023 zijn op basis hiervan jaarlijks subsidies verleend ter hoogte van € 185.000,-.</p>
VVD	67	<p>Pag 73 'We blijven inzetten op (inter-)nationale profilering (bijvoorbeeld via Top Dutch) en positionering van economisch Drenthe, met als doel het aantrekken van bedrijven en investeringen. Maar ook</p>	<p>Bij toegevoegde waarde kunt u denken aan missende schakels in een keten of aan bedrijven die bijzondere kennis meebrengen, die nu niet aanwezig is in onze regio. Het kan ook gaan om bedrijven die werk bieden aan specifieke doelgroepen. Kortom, bedrijven die iets toevoegen aan Drenthe en een bijdrage leveren aan de brede welvaart.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		<p>hier moeten we scherpere keuzes maken; waar we voorheen bedrijven naar Drenthe haalden met als doel zoveel mogelijk werkgelegenheid te genereren, gaan we nu heel selectief op zoek naar die bedrijven, die van toegevoegde waarde zijn voor Drenthe.'</p> <p>Vraag: Wat betekent 'van toegevoegde waarde' concreet?</p>	
VVD	68	<p>Pag 79</p> <p>Doelstelling 4.05.03: 'Bestemmingsmanagement Wij gaan werken aan een goede balans tussen toeristisch recreatieve druk enerzijds en draagkracht van een gebied of samenleving anderzijds.'</p> <p>Vraag: Wat wordt hiermee bedoeld?</p> <p>In de vorige periode werd 25 mille per jaar aan subsidie verstrekt aan de Port of Zwolle voor profilering en acquisitie.</p> <p>Waarom wordt daar geen vervolg aan gegeven?</p>	<p>Hiermee wordt bedoeld dat wij via bestemmingsmanagement proberen te sturen op recreatieve druk en recreatieve spreiding. Op deze wijze wordt overlast voor bewoners en negatieve impact op natuur zoveel als mogelijk voorkomen.</p> <p>We hebben inderdaad in de periode 2021 t/m 2023 een subsidie van € 25.000,- verstrekt aan de Port of Zwolle voor profilering en acquisitie. We hebben (nog) geen verzoek ontvangen voor een vervolg. Mocht een dergelijk verzoek komen, dan zal deze opnieuw beoordeeld worden.</p>
Volt	69	<p>1. Was er in 2019 ook een beleidsarme begroting? Is dit gebruikelijk na provinciale verkiezingen?</p>	<p>Nee, in 2019 is het toenmalige coalitieakkoord verwerkt in de Begroting 2020. Provincies gaan hier verschillend mee om, waarbij de snelheid van totstandkoming van een akkoord een belangrijke factor is of deze al dan niet verwerkt kan worden in de begroting van het komende jaar.</p>
Volt	70	<p>2. P10. Klopt het beeld dat de lasten structureel hoger zijn dan de baten (periode 2021 tm 2027)?</p>	<p>Dat klopt, in de tabel is te zien dat de lasten in de getoonde jaren hoger zijn dan de baten.</p>
Volt	71	<p>3. In hoeverre is in de huidige begroting rekening gehouden met het ravijnjaar?</p>	<p>In het financiële meerjarenperspectief (pag. 6 begroting) zijn de ravijnjaren 2026 en 2027 zichtbaar met een negatief saldo.</p>
Volt	72	<p>4. P47. Tabel landelijk gebied. Waarom wordt er verhoudingsgewijs veel geld begroot voor natuur</p>	<p>De provincie heeft na de decentralisatie van de Natuurwet een wettelijke taak en is bevoegd gezag op het gebied van Natuur. De provincie had een beleidsarme taak voor Landbouw. Dit verandert met de start voor het DPLG.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
		en weinig geld voor landbouw? Kunt u dat verklaren?	Daarnaast heeft de provincie een grote opgave ten aanzien van de natuur.
Volt	73	5. Hoeveel middelen worden in totaal ingezet ten behoeve van de doelstellingen in 2050 klimaatneutraal te willen zijn (= ambitie provincie Drenthe)?	Er is in 2024 ongeveer € 9.000.000,-- begroot, inclusief meerjarige lastneming van subsidies. Deze middelen voor klimaat staan verspreid door verschillende programma's in de begroting.
Volt	74	6. In hoeverre wordt er door de provincie geld begroot tbv de doelstelling om in 2030 13.000 woningen te realiseren?	De Drentse Woonagenda is door PS vastgesteld en vormt de basis voor de afspraak met alle Drentse gemeenten om t/m 2030 in tenminste 13.000 woningen extra te realiseren. In de begroting zijn tot nog toe op incidentele basis middelen in de Investeringsagenda beschikbaar gesteld tot en met 2023. Voor het voortzetten van deze ondersteuning voor 13.000 woningen is er structureel op € 2 miljoen per jaar beschikbaar gesteld in de begroting 2023. Deze middelen worden ingezet om expertise en menskracht die tot nog toe incidenteel beschikbaar hebben gekregen beschikbaar te houden en uit te bouwen. Deze wordt met name ingezet om gemeente te ondersteunen in een krappe arbeidsmarkt en daarmee de realisatie van woningbouwplannen. Reserve cofinanciering onrendabele toppen woningbouw In de reserve wordt € 2,5 miljoen per jaar gereserveerd voor cofinanciering van onrendabele toppen in de woningbouw. De reserve is een egaliseringsreserve, aangezien we het kasritme van de cofinanciering niet kunnen voorspellen.
Volt	75	7. Kunt u toelichten waarom het tarief voor de opcenten niet geïndexeerd wordt?	In het Coalitieakkoord 2019-2023 stond: "De komende bestuursperiode zullen we de provinciale opcenten voor de motorrijtuigenbelasting niet verhogen of indexeren". In het Coalitieakkoord 2023-2027 staat: "De provinciale opcenten voor de motorrijtuigenbelastingen worden op het huidige niveau bevroren."
Volt	76	8. Alles wordt duurder, waarom is besloten om de opcenten als inkomsten dan niet te verhogen.	In het Coalitieakkoord 2019-2023 stond: "De komende bestuursperiode zullen we de provinciale opcenten voor de motorrijtuigenbelasting niet verhogen of indexeren".

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
			In het Coalitieakkoord 2023-2027 staat: "De provinciale opcenten voor de motorrijtuigenbelastingen worden op het huidige niveau bevroren."
Volt	77	9. In de beleidsbrief (STATENSTUK 2023-127) Staat advies Nr. 5 ("Een Reserve wettelijke boscompensatie in te stellen (ingang: 1 januari 2024) met een initiële storting van € 0,--."). Wat staat hier? Wat betekent dit?	Onder punt 5.1 van het genoemde Statenuk vindt u de achtergrond van dit voorstel. Zie overigens ook vraag 1. De Reserve wettelijke boscompensatie heeft een spaar- en bestedingsfunctie, zoals genoemd onder 1.1a in de nota reserves en voorzieningen. Met dit voorstel wordt de reserve ingesteld, maar is er nog geen sprake van een storting. In hoofdstuk 2.1.7 van de eerdergenoemde nota is de minimum omvang van het instellen van een reserve genoemd ter hoogte van € 500.000,--. Gezien de aard en bestedingsdoel van de reserve, en het feit dat op grond van de nota (hfst 2.1.2) een reserve alleen ingesteld kan worden bij de voorjaarsnota of begroting ligt het voorstel om praktische redenen in de huidige vorm voor. Als er infrastructuurele projecten starten kan er een bijdrage in de reserve gestort worden.
SP	78	1. In de begroting staat een bedrag van 1 miljoen opgenomen voor koningsdag. Kan dit college een verdere uitleg van de opbouw van dit bedrag geven. 1b. kan dit college uitleggen waarom zij deze bedragen geven aan koningsdag.	1.a. Het betreft hier een reservering. Uitgangspunt voor provinciale financiële inzet voor Koningsdag is dat wij het voornemen hebben het bedrag dat Emmen beschikbaar gaat stellen te matchen tot een max. van 1 miljoen. Hier hebben we alvast rekening mee gehouden in onze begroting. Het bedrag van 1 miljoen is gebaseerd op ervaringen van Koningsdagvieringen in voorgaande jaren in vergelijkbare gemeenten als Emmen. De gemeente Emmen is de komende tijd bezig het programma uit te werken inclusief financiële onderbouwing, op basis daarvan wordt een beslissing genomen. 1.b Dit betreft ons inziens geen technische vraag, maar deze zou gesteld moeten worden tijdens de behandeling van de begroting in PS.
SP	79	2. Bij 1.01.01 mist de SP de post burgerberaad. Klopt het dat er geen geld begroot is voor deze tool. En zowel waar kunnen wij vinden hoeveel er begroot is voor het burgerberaad.	Voorstel is niet meegenomen in de Begroting 2024 maar er wordt een voorstel meegenomen in de uitwerking van het Coalitieakkoord.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
SP	80	3. Bij 2.04 is er om en nabij 6 ton begroot voor de pasmelder. Hoeveel pasmelder denk GS hiermee te kunnen helpen? Waar is dit bedrag op gebaseerd.	Zie antwoord bij vraag 57.
SP	81	4. In voorgaande begrotingen was goed te herleiden hoeveel geld er voor marketing Drenthe was. Deze begroting is dit niet goed vindbaar, klopt het dat er geen geld begroot is voor marketing Drenthe, en mocht dit niet kloppen onder welke post staat dit nu met welk bedrag?	De begrotingssubsidie voor Marketing Drenthe staat vermeld op pagina 261 van de Begroting 2024 (€ 1.586.053,-).
SP	82	5. Rondom de n34 staat het woord gedeeltelijke tussen haakjes. Hiermee lijkt GS de suggestie te geven dat de volledige verdubbeling een optie is. Echter heeft PS eerder aangegeven dat deze optie er niet is. Is de optie tot volledige bewustwording bewust opgenomen door GS? En zo ja, waarom is deze optie meegenomen in de begroting ondanks dat PS eerder een ander signaal heeft afgegeven.	Het woord gedeeltelijk is toegevoegd omdat een volledige verdubbeling geen optie meer is. Er is sprake van de aanpak van het verkeersplein Gieten al of niet in combinatie met verdubbeling met beperkte lengte tussen Gasselte en Annen. De uiteindelijke lengte van de verdubbeling wordt bepaald door het resterende budget en is afhankelijk van de kosten van de uiteindelijke oplossing bij Gieten. Uitgaande van een taakstellend budget is besloten is om focus aan te brengen in het N34-onderzoek; focus op het verkeersplein Gieten. Daarom wordt nu gekeken wordt naar een beperkt aantal varianten met een fly-over, al dan niet gecombineerd met een verdubbeling.
JA21	83	1-Besturen en Samenwerken Doelstelling 1.01.03 Focus op de Drentse Samenleving Er wordt hier gesteld dat website van het Drents Parlement uitnodigende moet zijn. Wat functioneert momenteel niet? Wat zijn de verbeterpunten? Tegen welke kosten?	De website heeft het uitnodigende karakter waarnaar gestreefd wordt. Meer technisch gezien wordt stap voor stap de toegankelijkheid van de site verbeterd; e.e.a. (is) in overeenstemming met wet- en regelgeving.

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
JA21	84	Doelstelling 1.02.01 spreekt van gesprekken met Provinciale Regietafel asiel om voldoende plekken in Drenthe te bewerkstelligen. Zijn hier concrete cijfers van? Voldoende is vrij in te vullen. Zijn aan deze doelstelling kosten verbonden?	In de Landelijke Agenda Flexibilisering Asielketen (tussen ministeries, VNG, IPO) zijn afspraken gemaakt over hoe we in Nederland tot voldoende opvangplekken kunnen komen. Dit heeft geresulteerd in een verdeelsleutel en opgave per provincie. Aan alle gemeenten is verzocht een bijdrage hieraan te leveren. Aan de Drentse gemeenten is gevraagd om begin januari 3533 plekken te realiseren voor asielzoekers en 4500 plekken voor Oekraïense ontheemden. Aan de Provinciale regietafel vindt onderlinge afstemming plaats hoe deze opgaven te realiseren. Het Rijk stelt middelen hiervoor beschikbaar.
JA21	85	Doelstellingen 1.05.01 en 1.05.03 spreken beiden van het realiseren van een communicatieve organisatie. Twee aparte doelstellingen kosten samen meer dan 400.00 euro. Waar gaat dat geld concreet voor besteed worden?	De raming van de budgetten is opgenomen in de Uitvoeringsinformatie bij de Begroting 2024. Voor communicatie is deze te vinden op pagina 10 van de Uitvoeringsinformatie bij de Begroting 2024.
JA21	86	2-Landelijk gebied Waar bestaan de baten uit bij toekomstgerichte landbouw? (blz. 33)	Betreft de Europese bijdrage voor de notariskosten en proceskosten om kavelruilprocessen, uitgevoerd door boeren, te faciliteren.
JA21	87	Bij zorgvuldig omgaan met water doelstelling 2.02.05 staan baten van precies 800.000 euro waar bestaan die uit? (blz 38)	De geraamde opbrengst van € 800.000,-- betreft de grondwaterbelasting op grond van Belastingverordening provincie Drenthe 2023, hoofdstuk 2.
JA21	88	Beleidsopgave 2.04 Stikstof Bij stikstofreductie gaat het over miljarden euro's en hier lezen we in miljoenen. Hoe zit dat? Wat zijn de doelen die hier toch wel gesteld worden waard?	De bedragen die er staan zoals € 600.000,-- euro betreffen procesgeld, dus middelen die nodig zijn om het DPLG op te stellen. De uitkering van middelen voor het DPLG moeten komen uit het transitiefonds

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
JA21	89	<p>3-Leefomgeving en wonen</p> <p>Ons lijkt het wijs om voor de invoering van de omgevingswet een fors bedrag te begroten vanwege de nieuwe milieunormen en de grotere ruimte die lagere overheden krijgen voor hun afweging.</p> <p>Welk bedrag is hier nu voor begroot?</p>	<p>De uitvoering met betrekking tot de nieuwe milieunormen is uitbesteed aan de RUD. Momenteel wordt er door de RUD een impactanalyse uitgevoerd om de verwachte (financiële) gevolgen van de Omgevingswet in kaart te brengen. Eerder werd door de RUD rekening gehouden met een verhoging van 7%. Deze verhoging valt in de provinciebegroting binnen het beschikbare budget. De daadwerkelijke impact van de Omgevingswet op de begroting 2024 wordt u in het voorjaar 2024 ter zienswijze voorgelegd. Naar aanleiding van de impactanalyse moeten er keuzes gemaakt worden over het niveau van dienstverlening en risico's zolang de noodzakelijk gebleken middelen niet beschikbaar zijn. Deze risico's Omgevingswet zijn opgenomen in de risicoparaagraaf van de begroting 2024 RUD Drenthe.</p>
JA21	90	<p>Doelstelling 3.05.01 Implementatie Omgevingswet</p> <p>Ons inziens gaan de genoemde zaken niet over implementatie maar over gerichte uitvoering en ondersteuning daarbij? Is die aanname juist?</p> <p>De afhandeltijd van vergunningsaanvragen gaat van 13 naar 8 weken Hoe gaat dit plaatsvinden?</p>	<p>De doelstelling is tweeledig. De implementatie loopt door naast de invoering per 1-1. Zoals in antwoord 28 is aangegeven is het een complexe wijziging met nieuwe processen en nieuwe IT systemen. Er zijn altijd zaken die in de praktijk anders lopen dan gedacht.</p> <p>De afhandeltijd gaat inderdaad van 13 naar 8 weken. Hierop zijn alle processen aangepast zoals bv het meer vooraf overleggen (omgevingstafels) waardoor de afhandeling minder tijd kost.</p>
JA21	91	<p>4- Regionale Economie en werkgelegenheid</p> <p>In beleidsopgave 4.03 wordt Top Dutch genoemd als middel om Drenthe internationaal economisch te positioneren. Hoeveel middelen naar Top Dutch gaan wordt nergens benoemd. Graag opheldering?</p>	<p>Bij brief van het college van GS d.d. 21 juni 2022 is PS geïnformeerd over het vervolg van Top Dutch, dat nu ondergebracht is bij de NOM. De bijdrage van de provincie Drenthe bedraagt € 300.000,- voor 2 jaar. Op basis van een evaluatie zal besloten worden over een eventueel vervolg van nog 2 jaar.</p>

Staten-fractie	No.	Vraag	Antwoord
JA21	92	Op pagina 75 zien we in de indicator brp dat Zuid Oost Drenthe ver achter blijft. Gaat college hier extra op inzetten?	Dit is geen technische vraag.
JA21	93	5- Mobiliteit en bereikbaarheid Programma geeft in schijfdiagram aan op pag.87 dat bij overig Baten (288) hoger zijn dan Lasten (251) Hoe kan dit?	Dit wordt verklaard door de reservemutaties, die buiten deze tabellen blijven: onttrekking 84, toevoeging 50, verschil 34. Tel 'Aandeel dit programma' op bij 'Overig'. Het verschil tussen lasten en baten is dan (74+251-2-289=) 34. Dit verschil is ook zichtbaar bij de andere programma's. Ter vergelijking programma 4: 14+311-1-290=34.
JA21	94	7-Levendig en Sociaal In de paragraaf cultuur missen we de aandacht voor de filmsector en het enorme talent waarover Drenthe in deze sector beschikt. Hebben wij hierover heen gelezen?	De filmsector wordt niet afzonderlijk in de begroting benoemd net als andere kunstvormen, zoals literatuur, klassieke muziek en popmuziek. De begroting laat zien wat er op hoofdlijnen gebeurt op cultureel gebied. De aandacht voor film is er zeker in ons beleid.
JA21	95	8-Middelen en Mensen Doelstelling 8.01.02 Geeft als doel wat betreft werkomgeving de gezondheid en productiviteit van werknemers. Lijkt vanzelfsprekend en ook goed doel. Maar is financiële efficiëntie en betaalbaarheid ook niet een doel waarnaar gestreefd dient te worden? Heeft het college financiële duurzaamheid ook voor ogen? Zo ja, waarom wordt dit niet uitdrukkelijk vermeld onder deze doelstelling?	Met het inzetten van duurzame facilitaire producten en diensten trachten we dit zo financieel efficiënt mogelijk te doen en betaalbaar te houden, namelijk tegen acceptabele kosten. Voor nu en in de toekomst. Daarbij rekening houdend met wetgeving en kaders, waaronder bijvoorbeeld Arbo-voorschriften.